

Inhoud

Voorwoord	5
Inleiding	6
1. Gedrag en gedragsverandering	10
1.1 Overtuigingen	11
1.2 Identiteit	12
1.3 Vijf rollen	15
1.4 Gedragsverandering	17
2. De gastheer: de les starten	22
2.1 De leraar als gastheer	23
2.2 Contact maken (afstemmen)	25
2.3 Het gedrag van leerlingen	28
2.4 Een goede gastheer worden	30
2.5 Reflecteren	31
2.6 Reflecteren op overtuigingen	33
2.7 De beginnende leraar als gastheer	35
2.8 De ervaren leraar als gastheer	37
3. De presentator: aandacht vangen	38
3.1 De leraar als presentator	39
3.2 Aandacht vangen	41
3.3 Het gedrag van leerlingen	44
3.4 Een goede presentator worden	46
3.5 Reflecteren	47
3.6 Reflecteren op overtuigingen	49
3.7 De beginnende leraar als presentator	52
3.8 De ervaren leraar als presentator	54
4. De didacticus: instructie geven	56
4.1 De leraar als didacticus	58
4.2 Instructie geven	60
4.3 Het gedrag van leerlingen	63
4.4 Een goede didacticus worden	65
4.5 Reflecteren	67
4.6 Reflecteren op overtuigingen	68
4.7 De beginnende leraar als didacticus	70
4.8 De ervaren leraar als didacticus	72

5. De pedagoog: orde houden	74
5.1 De leraar als pedagoog	75
5.2 Orde houden	78
5.3 Het gedrag van leerlingen	83
5.4 Een goede pedagoog worden	85
5.5 Reflecteren	87
5.6 Reflecteren op overtuigingen	89
5.7 De beginnende leraar als pedagoog	92
5.8 De ervaren leraar als pedagoog	94
6. De afsluiter: de les afsluiten	96
6.1 De leraar als afsluiter	97
6.2 De les afsluiten	99
6.3 Het gedrag van leerlingen	101
6.4 Een goede afsluiter worden	101
6.5 Reflecteren	102
6.6 Reflecteren op overtuigingen	103
6.7 De beginnende leraar als afsluiter	104
6.8 De ervaren leraar als afsluiter	105
7. De leraar als coach van het leerproces	106
7.1 Coachend lesgeven	108
7.2 Het gedrag van leerlingen	111
7.3 Een goede coach worden	112
7.4 Reflecteren	113
7.5 Reflecteren op overtuigingen	114
7.6 De beginnende leraar als coach	116
7.7 De ervaren leraar als coach	117
Literatuur	118
Bijlage 1: Competenties en gedragsindicatoren	121
Bijlage 2: Lesobservatieformulieren:	136
- de vijf rollen van de leraar,	
- leerlingengedrag tijdens de vijf fasen van de les	